

Ако се групират мненията на част от останалите живи участници в движението, отразени в техните спомени, се очертават две гледни точки за характера на това движение. Една част от участниците считат, че то е провокирано от ДС с цел да бъдат разтурени действащите тогава конспиративни групи¹¹. Друга част считат, че движението представлява опит за организирано противопоставяне на установената вече тоталитарна система¹².

Почти всички участници в движението са бивши членове на опозиционния БЗНС „Никола Петков“¹³. Организирането им в горянско движение показва, че те остават верни на идеите на Никола Петков в този тежък момент на масово настъпление на управляващата БКП за утвърждаване на тоталитарните си позиции. Излизайки в Балкана с оръжие в ръка, те представляват морална опора на своите съграждани и съселани в тези тежки времена на насилие и репресии¹⁴.

Възникналото през 1950 и 1951 г. горянско движение в Сливенския край е най-масовата проява на опозиционния БЗНС, организиран се за нелегална борба, в сравнение с други такива движения, възникнали в различни градове на страната¹⁵.

То може да се разглежда на два етапа в своето развитие на базата на съществуващия документален материал. Първият етап обхваща организирането и дейността на тъй наречената първа горянска чета с командири Пеньо Христов (прил. № 2) от с. Недялско и Костадин Дейков от гр. Сливен¹⁶. Тя се сформира в средата на 1950 г. и претърпява провал в края на същата година¹⁷. Вторият етап е свързан с организирането на николапетковистите в нови конспиративни групи и със сформирането и разбиването на втората горянска чета с командир Георги Търпанов (прил. № 2) от с. Жельо войвода¹⁸.

Ще проследим в хронологичен ред събитията, свързани с развоя на горянското движение в Сливенския край.

През пролетта на 1950 г. в дома на Костадин Дейков от Сливен се събират Георги Фърчанов, Михаил Гюров, Михаил Инджов – привърженици на БЗНС „Никола Петков“, и анар-